

مقدمه

سفیدک داخلی بیماری است که باعث سوختگی شاخ و برگ (بلایت شاخ و برگ) بوته‌های خیار می‌شود. خسارت سفیدک داخلی به بافت‌های جوان، برگ‌های سبز و ترد بیشتر است. هنگامی که لایه‌ای نازک از آب روی بافت‌های گیاهی قرار گیرد و رطوبت هوا بالا و دما خنک باشد نه گرم، بیماری به شدت توسعه می‌یابد.

بیماری‌های خیار در گلخانه

سفیدک داخلی

عامل بیماری: *Pseudoperonospora cubensis*

عامل بیماری به خیار و اغلب محصولات خانواده کدوئیان حمله می‌کند. علائم ابتدا روی برگ‌های مسن و سپس روی برگ‌های جوان‌تر نمایان می‌شود. قسمت‌های متمایل به زرد تا سبز کم‌رنگ زاویه‌دار در سطح رویی برگ ظاهر می‌شوند که خیلی بزرگتر از لکه‌های بیماری لکه برگی زاویه‌دار می‌باشند. این نواحی کم‌رنگ به وسیله قسمت‌های سبز تیره از هم جدا شده و حالتی شبیه موزاییک خفیف ایجاد می‌شود (شکل ۱).

شکل ۱- علائم بیماری سفیدک داخلی خیار که حالتی شبیه موزاییک خفیف ایجاد شده است.

بیماری‌های خیار در گلخانه - بخش ششم

PTMP/SK/R&D/A/Cucumber diseases in the greenhouse/24082022

در شرایط مرطوب رشد اسپوره‌های ارغوانی رنگ و پراکنده قارچ در سطح زیرین برگ ظاهر می‌شود. برگ‌هایی که به شدت آسیب دیده‌اند از بین رفته و تمام گیاه ممکن است از رشد بازمانده و خشک شود. قارچ به ندرت مستقیماً به میوه حمله می‌کند ولی میوه در بوته‌های آلوده کوچک بوده و کیفیت آن پایین می‌آید. این بیماری در دامنه وسیعی از درجه حرارت ایجاد می‌شود ولی در شرایط مرطوب و خنک رشد بیشتری دارد. برای آلوده شدن گیاه وجود مه، شبنم یا باران ضروری است. ثابت شده که قارچ می‌تواند از طریق اسپوره‌های پراکنده شده به وسیله هوا و شاید حشرات انتشار یابد.

مدیریت

- ۱- بعضی ارقام مقاوم شناخته شده‌اند که می‌توان آنها را در اولویت کشت قرار داد.
- ۲- همانند سایر بیماری‌های قارچی، احتمال آلوده شدن در شرایطی که گیاه به مدت طولانی مرطوب می‌ماند افزایش می‌یابد. به منظور سریع خشک شدن گیاه بعد از شبنم و بارندگی، باید گیاهان را با فاصله مناسب کشت کرده و علف‌های هرز را که از جریان هوا ممانعت می‌کنند ریشه‌کن کرد.
- ۳- استفاده از حرارت تابشی و تهویه مناسب به منظور جلوگیری از وقوع دوره‌های طولانی خیس بودن برگ یک راهکار بسیار ساده و مؤثر برای کنترل بیماری است. در گلخانه‌ها به ویژه انواع پلاستیکی با انجام تهویه کامل، در صورت وجود گرمای کاهفی می‌توان از تشکیل شبنم جلوگیری نمود.
- ۴- کنترل این بیماری در گلخانه‌های خنک یا دارای گرمای نسبی حتی با استفاده از قارچ‌کش نیز بسیار مشکل است. در هر حال، کاربرد قارچ‌کش‌ها برای مدیریت این بیماری در چند نوبت توصیه می‌گردد.

منبع

قادری، رضا (۱۴۰۰). گلخانه از دیدگاه یک گیاه‌پزشک (چاپ اول). شیراز: انتشارات مرجع علم.

